

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Banku Handlowego w Warszawie S.A. (zwanego dalej "Bankiem") z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Senatorskiej 16, obejmującego sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 r., rachunek zysków i strat, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym i sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. oraz informację dodatkowa o przyjętych zasadach rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Odpowiedzialność Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości ("Ustawa o rachunkowości" – Dz. U. z 2016 r., poz. 1047, z późn. zm.).

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 Ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania przyjętymi jako Krajowe Standardy Rewizji Finansowej uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka, biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii o skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownictwo wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta (c.d.)

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Uważamy, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- a. przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz jego wynik finansowy i przepływy pieniężne za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- b. jest zgodne w formie i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa, w tym z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim ("Rozporządzenie" Dz. U. z 2014 r., poz. 133, z późn. zm.) oraz Statutem Banku;
- c. zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności Banku.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z Ustawą o rachunkowości, Rozporządzeniem oraz ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe ("Prawo bankowe" - Dz. U. z 2016 r., poz. 1988, z późn. zm.) odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Ponadto, Zarząd oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i rozważenie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Naszym obowiązkiem było także rozważenie, w oparciu o naszą wiedzę o jednostce, Grupie i ich otoczeniu uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego, czy sprawozdanie z działalności nie zawiera istotnych zniekształceń. Ponadto, zgodnie z wymogami art. 111 a ust. 3 Prawa bankowego naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w sekcji IV "Podstawowe dane finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A." sprawozdania z działalności Banku oraz Grupy Kapitałowej. Badanie to przeprowadziliśmy zgodnie z zakresem opisanym w paragrafie *Odpowiedzialność biegłego rewidenta* powyżej.

Naszym zdaniem, informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. uwzględniają postanowienia art. 49 Ustawy o rachunkowości, Rozporządzenia oraz Prawa bankowego i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto, w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania nie stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności Banku istotnych zniekształceń.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta (c.d.)

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

W związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, naszym obowiązkiem było również zapoznanie się z oświadczeniem Banku o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiącym wyodrębnioną część sprawozdania z działalności. Naszym zdaniem, w oświadczeniu tym Bank zawarł informacje wymagane zgodnie z zakresem określonym w Rozporządzeniu, a informacje wskazane w Rozporządzeniu są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński

Kluczowy Biegły Rewident Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 21 marca 2017 r.

Bank Handlowy w Warszawie S.A.

Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Niniejszy raport zawiera 15 kolejno ponumerowanych stron i składa się z następujących części:

		Strona
I.	Ogólna charakterystyka Banku	2
	Informacje dotyczące przeprowadzonego badania	
III.	Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji	•
	sprawozdania finansowego.	5
	Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta	
	Informacje i uwagi końcowe	

Bank Handlowy w Warszawie S.A. Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

I. Ogólna charakterystyka Banku

- a. Siedzibą Banku Handlowego w Warszawie Spółka Akcyjna ("Bank") jest Warszawa, ul. Senatorska 16.
- b. Bank został powołany aktem notarialnym z dnia 13 kwietnia 1870 r. Statut Banku sporządzono w formie aktu notarialnego w Kancelarii Notarialnej notariusza Andrzeja Przybyły w Warszawie w dniu 31 marca 1998 r. i zarejestrowano w repertorium A pod numerem 2189/98. W dniu 22 lutego 2001 r. Sąd Rejonowy w Warszawie, XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Banku do Rejestru Przedsiebiorców pod numerem KRS 0000001538.
- c. Dla celów rozliczeń z tytułu podatków Bankowi nadano numer NIP 526-03-00-291, a dla celów statystycznych Bank otrzymał numer REGON 000013037.
- d. Kapitał zakładowy Banku na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 522.638 tys. zł i składał się z 130.659.600 akcji zwykłych o wartości nominalnej 4,00 zł każda. Kapitał własny na ten dzień wyniósł 6.723.926 tys. zł.
- e. Na 31 grudnia 2016 r. akcjonariuszami Banku byli:

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji (tys. zł)	Typ posiadanych akcji	% posiadanych głosów
Citibank Overseas Investment Corporation, USA	97.994.700	391.979	zwykłe	75,0
Pozostali akcjonariusze	32.664.900	130.659	zwykłe	25,0
	130.659.600	522.638		100,0

- f. W badanym okresie przedmiotem działalności Banku było m.in.:
  - przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów;
  - prowadzenie innych rachunków bankowych;
  - przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych;
  - udzielanie kredytów i pożyczek pienieżnych;
  - udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw;
  - wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu;
  - wykonywanie terminowych operacji finansowych.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Ogólna charakterystyka Banku (cd.) I.

W roku obrotowym członkami Zarządu Banku byli: g.

> Sławomir S. Sikora Prezes Zarządu Witold Zieliński Wiceprezes Zarządu Wiceprezes Zarządu Barbara Sobala Wiceprezes Zarzadu Maciej Kropidłowski David Mouillé Wiceprezes Zarządu Czesław Piasek Członek Zarządu Katarzyna Majewska Członek Zarządu

od 11 stycznia 2016 r.

h. Jednostkami powiązanymi z Bankiem są:

Citibank N.A. - jednostka dominująca najwyższego szczebla

Citibank Overseas Investment jednostka dominująca

Corporation

Handlowy-Leasing Sp. z o.o. jednostka zależna Dom Maklerski Banku jednostka zależna

Handlowego S.A.

PPH Spomasz Sp. z o.o. jednostka zależna w likwidacji

Handlowy Investments S.A. jednostka zależna Handlowy-Inwestycje Sp. z o.o. jednostka zależna

oraz spółki należące do Grupy Kapitałowej jednostki dominującej najwyższego szczebla w stosunku do Banku.

Bank jest emitentem papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na Giełdzie i. Papierów Wartościowych w Warszawie. Korzystając z możliwości wyboru zasad rachunkowości przewidzianej przepisami Ustawy o rachunkowości, poczawszy od roku 2005, Bank sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unie Europejską.

Decyzja w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego Banku zgodnie z tymi standardami została podjęta przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Uchwałą nr 6 z dnia 7 grudnia 2004 r.

Bank, jako jednostka dominująca w Grupie Kapitałowej sporządził również, pod datą 21 j. marca 2017 r. skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską. W celu zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Banku, jako jednostki dominującej jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać w powiązaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym.

II. Informacje dotyczące przeprowadzonego badania

- a. Badanie sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. zostało przeprowadzone przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Armii Ludowej 14, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Adama Celińskiego (numer w rejestrze 90033).
- b. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. została wybrana na biegłego rewidenta Banku Uchwałą nr 5/VI/2016 Rady Nadzorczej z dnia 11 marca 2016 r. na podstawie paragrafu 18 Statutu Banku.
- c. PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident przeprowadzający badanie są niezależni od badanej jednostki w rozumieniu art. 56 ust. 2-4 ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1000, z późn. zm.).
- d. Badanie przeprowadzono na podstawie umowy zawartej w dniu 25 maja 2016 r. w okresie:

badanie wstępne
badanie końcowe
od 3 października do 31 grudnia 2016 r.;
od 2 stycznia do 21 marca 2017 r.

e. Badanie przeprowadzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania przyjętymi jako Krajowe Standardy Rewizji Finansowej uchwałą Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. Na zakres badania miał wpływ przyjęty poziom istotności. Zgodnie z powyższymi standardami badania koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz skorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii w sprawozdaniu biegłego rewidenta.

Badanie zaprojektowane zostało w celu uzyskania wystarczającej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek błędu lub oszustwa. Zniekształcenia są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie sprawozdania finansowego.

Na podstawie zawodowego osądu ustalono i udokumentowano progi ilościowe istotności, w tym ogólną istotność w odniesieniu do sprawozdania finansowego jako całości. Progi te, wraz z czynnikami jakościowymi wpłynęły na określenie zakresu badania oraz na rodzaj, czas i zasięg procedur badania, a także na ocenę wpływu zniekształceń, zarówno indywidualnie, jak i łącznie na sprawozdanie finansowe jako całość. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta, w tym na temat innych wymogów prawa i regulacji, wyrażane są z uwzględnieniem poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2016 r. (wybrane pozycje)

				Zmiana		Struktura	
	31.12.2016 r. tys. zł	31.12.2015 r. tys. zł	tys. zł	(%)	31.12.2016 r. (%)	31.12.2015 r. (%)	
AKTYWA	·	•	·	, ,	, ,		
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	665.755	2.170.237	(1.504.482)	(69,3)	1,5	4,4	
Należności od banków	586.973	756.859	(169.886)	(22,4)	1,3	1,5	
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3.772.162	6.959.692	(3.187.530)	(45,8)	8,4	14,1	
Pochodne instrumenty zabezpieczające	12.244	1.795	10.449	582,1	-	-	
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19.072.371	18.351.259	721.112	3,9	42,3	37,1	
Inwestycje kapitałowe	125.107	299.946	(174.839)	(58,3)	0,3	0,6	
Należności od klientów	18.795.341	18.847.968	(52.627)	(0,3)	41,7	38,2	
Rzeczowe aktywa trwałe	332.336	342.941	(10.605)	(3,1)	0,7	0,7	
Wartości niematerialne	1.349.810	1.370.392	(20.582)	(1,5)	3,0	2,8	
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	12.911	14.351	(1.440)	(10,0)	-	-	
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	199.354	162.059	37.295	23,0	0,4	0,3	
Inne aktywa	165.356	162.873	2.483	1,5	0,4	0,3	
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	1.928	1.928		-			
AKTYWA RAZEM	45.091.648	49.442.300	(4.350.652)	(8,8)	100,0	100,0	

III. Charakterystyka wyników, sytuacji finansowej jednostki oraz istotnych pozycji sprawozdania finansowego (cd.) SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ na 31 grudnia 2016 r. (wybrane pozycje) (cd.)

			Zmian		Struk	tura
	31.12.2016 r. tys. zł	31.12.2015 r. tys. zł	tys. zł	(%)	31.12.2016 r. (%)	31.12.2015 r. (%)
ZOBOWIĄZANIA	•	-	-			
Zobowiązania wobec banków	2.303.627	6.922.125	(4.618.498)	(66,7)	5,1	14,0
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1.305.614	3.247.523	(1.941.909)	(59,8)	2,9	6,6
Pochodne instrumenty zabezpieczające	39.897	112.383	(72.486)	(64,5)	0,1	0,2
Zobowiązania wobec klientów	34.031.947	31.764.349	2.267.598	7,1	75,5	64,3
Rezerwy	22.068	22.814	(746)	(3,3)	-	-
Inne zobowiązania	664.569	590.640	73.929	12,5	1,5	1,2
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	38.367.722	42.659.834	(4.292.112)	(10,1)	85,1	86,3
KAPITAŁ WŁASNY	6.723.926	6.782.466	(58.540)	(0,9)	14,9	13,7
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	45.091.648	49.442.300	(4.350.652)	(8,8)	100,0	100,0

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (wybrane pozycje)

			Zmiana		Struktura	
	2016 r.	2015 r.			2016 r.	2015 r.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(%)	(%)	(%)
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	1.257.019	1.227.976	29.043	2,4	52,8	51,8
Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	(257.149)	(265.266)	8.117	(3,1)	15,9	16,7
Wynik z tytułu odsetek	999.870	962.710	37.160	3,9		
Przychody z tytułu opłat i prowizji	591.196	655.465	(64.269)	(9,8)	24,8	27,7
Koszty z tytułu opłat i prowizji	(64.795)	(61.406)	(3.389)	5,5	4,0	3,9
Wynik z tytułu opłat i prowizji	526.401	594.059	(67.658)	(11,4)		
Przychody z tytułu dywidend	29.005	22.957	6.048	26,3	1,2	1,0
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	345.671	290.708	54.963	18,9	14,5	12,3
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	44.746	145.246	(100.500)	(69,2)	1,9	6,1
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	95.913	2.232	93.681	4.197,2	4,0	0,1
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	9.553	7.949	1.604	20,2	0,4	0,3
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	8.617	(10.732)	19.349	(180,3)	0,4	0,7
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(1.108.862)	(1.183.516)	74.654	(6,3)	68,5	74,4
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(69.128)	(68.085)	(1.043)	1,5	4,3	4,3
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	104	102	2	2,0	-	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(48.759)	16.411	(65.170)	(397,1)	3,0	0,7
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(69.311)	-	(69.311)	-	4,3	-
Zysk brutto	763.820	780.041	(16.221)	(2,1)		
Podatek dochodowy	(159.621)	(159.814)	193	(0,1)		
Zysk netto	604.199	620.227	(16.028)	(2,6)		
Przychody ogółem	2.381.824	2.369.046	12.778	0,5	100,0	100,0
Koszty ogółem	(1.618.004)	(1.589.005)	(28.999)	1,8	100,0	100,0
Zysk brutto	763.820	780.041	(16.221)	(2,1)		

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

			Zmiana	a
	2016 r. tys. zł	2015 r. tys. zł	tys. zł	(%)
Zysk netto	604.199	620.227	(16.028)	(2,6)
Pozostałe całkowite dochody, które mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto)	(51.252)	(216.431)	165.179	(76,3)
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą być przeklasyfikowane do rachunku zysków i strat:				
Zyski/(straty) aktuarialne z wyceny programu określonych świadczeń (netto)	-	886	(886)	(100,0)
Całkowite dochody ogółem	552.947	404.682	148.265	36,6

Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową oraz wyniki finansowe Banku

Działalność gospodarczą Banku, jego wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do okresu poprzedzającego charakteryzują następujące wskaźniki:

	2016 r.	2015 r.
Wskaźniki rentowności		
Wskaźnik zwrotu z kapitału (zysk netto / średnie aktywa netto) (1)	8,9%	8,8%
Wskaźnik zwrotu z aktywów (zysk netto / średni stan aktywów) (1)	1,3%	1,3%
Marża odsetkowa (przychody z tytułu odsetek/średni stan aktywów pracujących) – (koszty z tytułu odsetek/średni stan zobowiązań odsetkowych) (1) (3)	2,2%	2,0%
Stopa przychodu odsetkowego z aktywów pracujących (przychody z tytułu odsetek / średnie aktywa pracujące) (1) (3)	2,8%	2,6%
Wskaźnik kosztów do przychodów (suma kosztów działania i kosztów ogólnego zarządu oraz amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych / wynik na działalności bankowej) (2)	57,2%	62,1%
Cena środków obcych (koszty z tytułu odsetek / średnie zobowiązania odsetkowe) (1)	0,6%	0,6%
Zysk na jedną akcję (zł)	4,6	4,7
	31.12.2016 r.	31.12.2015 r.
Wskaźniki jakości aktywów		
Udział należności od klientów z rozpoznaną utratą wartości w portfelu należności od klientów brutto	3,2%	3,5%
Pokrycie kredytów i pożyczek bez utraty wartości odpisami	0,4%	0,3%
Pokrycie kredytów i pożyczek z rozpoznana utratą wartości odpisami	76,3%	74,4%
Inne wskaźniki		
Współczynnik kapitałowy (TCR) (4)	17,2%	16,8%
Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	4.727.393	4.719.986
Całkowity regulacyjny wymóg kapitałowy (tys. zł)	2.204.888	2.252.301

- Stany średnie pozycji bilansowych obliczono na podstawie stanu poszczególnych pozycji na początku i końcu bieżącego okresu oraz poprzedniego roku obrotowego.
- 2) Wynik na działalności bankowej rozumiany jako zysk brutto pomniejszony o koszty działania i koszty ogólnego zarządu, amortyzację rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych, wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne oraz podatek od niektórych instytucji finansowych.
- 3) Aktywa pracujące definiowane są jako środki w banku centralnym (bez kasy), należności od banków i klientów oraz papiery wartościowe i instrumenty pochodne.
- 4) Współczynnik obliczony według zasad obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym: na dzień 31 grudnia 2016 r. oraz 31 grudnia 2015 r. według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 ("CRR").

Przedstawione powyżej wskaźniki wyliczono na podstawie sprawozdania finansowego.

Celem badania nie było przedstawienie jednostki w kontekście wyników działalności i osiąganych wskaźników. Szczegółowa interpretacja wskaźników wymaga pogłębionej analizy działalności jednostki i jej uwarunkowań.

Poniższe komentarze przedstawiono w oparciu o wiedzę uzyskaną w trakcie badania sprawozdania finansowego.

W badanym okresie niżej opisane zjawiska miały istotny wpływ na wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową Banku:

- Na koniec roku obrotowego aktywa Banku wyniosły 45.091.648 tys. zł. W ciągu roku suma bilansowa zmniejszyła się o 4.350.652 tys. zł, tj. o 8,8%.
- Podstawowym źródłem finansowania aktywów na koniec 2016 r. były zobowiązania wobec klientów. Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania wobec klientów wyniosły 34.031.947 tys. zł i stanowiły 75,5% sumy bilansowej udział ten był wyższy o 11,2 p. p. w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2015 r. Wzrost salda zobowiązań wobec klientów w porównaniu do roku poprzedniego o 2.267.598 tys. zł (tj. o 7,1%) wynikał głównie ze zwiększenia stanu depozytów podmiotów sektora finansowego o kwotę 1.288.389 tys. zł.
- Na dzień bilansowy wartość zobowiązań wobec banków wyniosła 2.303.627 tys. zł, co stanowiło spadek o 4.618.498 tys. zł, tj. o 66,7% w porównaniu do roku poprzedniego. Był on spowodowany przede wszystkim zmniejszeniem salda depozytów terminowych (o kwotę 3.957.188 tys. zł, tj. o 88,7%) oraz spadkiem stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (o kwotę 1.411.084 tys. zł, tj. o 86,9%). Jednocześnie zwiększeniu uległo saldo zobowiązań na rachunkach bieżących (o kwotę 785.607 tys. zł, tj. o 115,3%). Saldo depozytów terminowych od jednostek powiązanych zmniejszyło się o kwotę 3.620.302 tys. zł, tj. o 89,9%, w stosunku do końca roku poprzedniego.
- Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosił 6.723.926 tys. zł. Zmniejszenie salda kapitału własnego o 58.540 tys. zł, tj. o 0,9% w porównaniu do roku poprzedniego było spowodowane:
  - wypłaceniem dywidendy z zysku za 2015 r. w kwocie 611.487 tys. zł;
  - zmniejszeniem salda kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu różnicy z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (netto) o kwotę 51.252 tys. zł,
  - wygenerowaniem zysku netto przez Bank w kwocie 604.199 tys. zł w badanym roku obrotowym.
- Na dzień 31 grudnia 2016 r. saldo należności od klientów netto wyniosło 18.795.341 tys. zł. Wartość brutto portfela kredytowego wyniosła na koniec 2016 r. 19.354.558 tys. zł i obejmowała głównie kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora niefinansowego w kwocie brutto 16.051.239 tys. zł, nienotowane dłużne papiery wartościowe od podmiotów sektora finansowego w kwocie brutto 1.199.671 tys. zł (papiery sekurytyzacyjne) oraz skupione wierzytelności w ramach należności od podmiotów sektora niefinansowego w kwocie brutto 1.116.054 tys. zł. Spadek salda należności od klientów spowodowany był głównie zmniejszeniem należności od podmiotów sektora finansowego z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu o kwotę 1.356.247 tys. zł brutto (brak salda na koniec 2016 r.).

- Wartość odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności od klientów zmniejszyła się o 18.179 tys. zł, tj. o 3,1% i na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła 559.217 tys. zł. Spadek ten wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności ocenianych indywidualnie (o 37.759 tys. zł, tj. o 13,0%). Równocześnie na dzień 31 grudnia 2016 r. udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości w całości salda kredytów i pożyczek spadł o 0,3 p. p. i wyniósł 3,2%. Wskaźnik pokrycia odpisami aktualizującymi należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości wyniósł 76,3% i wzrósł w porównaniu do końca 2015 r. o 1,9 p. p.
- Saldo należności od banków na koniec badanego okresu wyniosło 586.973 tys. zł i zmniejszyło się o 169.886 tys. zł, tj. o 22,4% głównie w rezultacie spadku należności na rachunkach bieżących (o kwotę brutto 175.416 tys. zł) oraz lokat stanowiących zabezpieczenie operacji instrumentami pochodnymi i transakcji giełdowych (o kwotę brutto 127.472 tys. zł). Jednocześnie zwiększeniu uległo saldo należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu (o kwotę brutto 203.117 tys. zł).
- Saldo dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosło 19.072.371 tys. zł i stanowiło 42,3% sumy bilansowej. Wzrost salda o 721.112 tys. zł, tj. o 3,9% wynikał z nabycia portfela bonów pieniężnych wyemitowanych przez Narodowy Bank Polski w kwocie 2.239.715 tys. zł, przy jednoczesnym zmniejszeniu portfela obligacji i bonów pieniężnych emitowanych przez pozostałe banki o kwotę 1.442.623 tys. zł.
- Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosły 3.772.162 tys. zł i obejmowały głównie obligacje wyemitowane przez rządy centralne w kwocie 2.546.247 tys. zł oraz instrumenty pochodne w kwocie 1.167.134 tys. zł. Saldo obligacji wyemitowanych przez rządy centralne spadło o 1.733.393 tys. zł, tj. o 40,5%, a wycena instrumentów pochodnych zmniejszyła się o 1.099.998 tys. zł, tj. o 48,5%.
- Saldo wyceny instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2016 r. zarówno po stronie aktywów (aktywa finansowe przeznaczone do obrotu), jak i zobowiązań (zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu) spadło przede wszystkim na skutek zmniejszenia się wartości oraz ilości otwartych na dzień bilansowy swapów odsetkowych (spadek o 1.057.803 tys. zł, tj. o 69,0% po stronie aktywów oraz o 1.105.383 tys. zł, tj. o 67,5% po stronie zobowiązań). Spadek wartości oraz ilości kontraktów wynikał w szczególności z faktu, iż Bank okresowo przeprowadza kompresję portfeli transakcji na instrumentach pochodnych, zgodnie z zalecaniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Rozporządzenie EMIR).
- W pierwszym półroczu 2016 r. Zarząd Banku otrzymał informację dotyczącą ostatecznej alokacji rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. Wartość netto akcji uprzywilejowanych po uwzględnieniu dyskonta na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi 18 965 tys. zł i została wykazana jako kwota aktywów finansowych klasyfikowanych do poziomu III wartości godziwej.

- Kapitał z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2016 r. miał wartość ujemną i wyniósł
  215.061 tys. zł (na koniec 2015 r. kapitał z aktualizacji wyceny miał wartość ujemną
  w wysokości 163.809 tys. zł). Zmiana wartości kapitału z aktualizacji wyceny była
  spowodowana przede wszystkim zmianą wyceny aktywów finansowych dostępnych do
  sprzedaży.
- Zysk brutto w badanym roku wyniósł 763.820 tys. zł i był niższy od zysku brutto w 2015 r. o 16.221 tys. zł, tj. 2,1%. Na wartość tego wyniku złożyły się przede wszystkim: wynik z tytułu odsetek w kwocie 999.870 tys. zł, wynik z tytułu opłat i prowizji w kwocie 526.401 tys. zł, wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w kwocie 345.671 tys. zł oraz wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży w kwocie 95.913 tys. zł, pomniejszone głównie o koszty działania i koszty ogólnego zarządu w kwocie 1.108.862 tys. zł. W 2016 r. podatek od niektórych instytucji finansowych wyniósł 69.311 tys. zł (w 2015 r. brak obciążenia).
- Wynik z tytułu odsetek wyniósł 999.870 tys. zł i uległ zwiększeniu o 37.160 tys. zł, tj. o 3,9% w porównaniu do roku poprzedniego. Zwiększenie wyniku z tytułu odsetek spowodowane było wzrostem przychodów z tytułu odsetek i przychodów o podobnym charakterze o 29.043 tys. zł oraz jednoczesnym zmniejszeniem kosztów z tytułu odsetek i podobnych kosztów o 8.117 tys. zł w porównaniu do poprzedniego roku. Największe zmiany przychodów z tytułu odsetek i przychodów o podobnym charakterze wystąpiły na przychodach z tytułu odsetek od należności od klientów (wzrost o 61.702 tys. zł, tj. o 8,0%) oraz przychodach z tytułu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu (spadek o 25.265 tys. zł, tj. o 34,4%).
- Wynik z tytułu opłat i prowizji wyniósł w badanym roku 526.401 tys. zł i był niższy o 67.658 tys. zł, tj. o 11,4% w porównaniu z rokiem poprzednim. Spadek ten spowodowany był zmniejszeniem przychodów z tytułu opłat i prowizji o kwotę 64.269 tys. zł, przede wszystkim na skutek spadku przychodów z tytułu pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych o kwotę 40.092 tys. zł. Jednocześnie zwiększeniu o kwotę 3.389 tys. zł, tj. o 5,5% uległy koszty z tytułu opłat i prowizji, głównie w wyniku wzrostu kosztów z tytułu kart płatniczych i kredytowych o kwotę 2.646 tys. zł.
- Koszty działania i koszty ogólnego zarządu w badanym roku wyniosły 1.108.862 tys. zł (w tym koszty ogólno-administracyjne 570.968 tys. zł oraz koszty pracownicze 537.894 tys. zł) i spadły o 74.654 tys. zł, tj. o 6,3% w porównaniu do roku poprzedniego. Spadek salda omawianej pozycji wynikał przede wszystkim ze zmniejszenia kosztów na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o kwotę 55.884 tys. zł oraz spadku kosztów związanych z opłatami telekomunikacyjnymi i ze sprzętem komputerowym o kwotę 11.151 tys. zł.
- Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne był w badanym roku ujemny i wyniósł 48.759 tys. zł (w 2015 r. wynik był dodatni i wyniósł 16.411 tys. zł).
- W rezultacie Bank osiągnął zysk netto w badanym roku w kwocie 604.199 tys. zł, który był niższy o 16.028 tys. zł, tj. o 2,6% w porównaniu do roku poprzedniego.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kontynuacji działalności.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta

- a. Zarząd Banku przedstawił w toku badania żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia oraz przedłożył oświadczenie o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych i wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych, a także poinformował o istotnych zdarzeniach, które nastąpiły po dniu bilansowym do dnia złożenia oświadczenia.
- b. Zakres badania nie był ograniczony.
- c. Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. zostało zatwierdzone Uchwałą nr 3/2016 Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 21 czerwca 2016 r. oraz złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w Warszawie w dniu 27 czerwca 2016 r.
- d. Dokonaliśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu księgowości. Naszej ocenie podlegały w szczególności:
  - prawidłowość dokumentacji operacji gospodarczych,
  - rzetelność, bezbłędność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, w tym także prowadzonych za pomocą komputera,
  - stosowane metody zabezpieczania dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
  - ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego daje podstawę do wyrażenia ogólnej, całościowej opinii o tym sprawozdaniu. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu.

- e. Podczas przeprowadzonego badania nie stwierdziliśmy przypadków niestosowania się przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia niniejszego raportu do obowiązujących zasad w zakresie ostrożności. Na dzień 31 grudnia 2016 r. przewidziane były przepisami Prawa Bankowego, uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego, uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 ("CRR") i wydanych na podstawie tego rozporządzenia rozporządzeń Komisji (UE) zasady ostrożności dotyczące:
  - koncentracji ryzyka kredytowego,
  - koncentracji udziałów kapitałowych,
  - kwalifikacji kredytów oraz udzielonych gwarancji i poręczeń do grup ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
  - płynności,
  - wysokości rezerwy obowiązkowej,
  - adekwatności kapitałowej.

IV. Stwierdzenia niezależnego biegłego rewidenta (cd.)

- f. Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wynoszący na dzień bilansowy 17,15% został ustalony prawidłowo zgodnie z CRR. Stwierdzenie to opieramy na przeliczeniu ilorazu funduszy własnych wynoszących 4.727.393 tys. zł i aktywów ważonych ryzykiem wynoszących 27.561.110 tys. zł wykazanych w formularzu COREP sporządzonym przez Bank na datę bilansową.
- g. Informacja dodatkowa przedstawia wszystkie istotne informacje wymagane przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską.
- h. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności Banku za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. uwzględniają postanowienia Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133, z późn. zm.) i są zgodne z informacjami zawartymi w zbadanym sprawozdaniu finansowym.

Bank Handlowy w Warszawie S.A. Raport z badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

V. Informacje i uwagi końcowe

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Banku Handlowego w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Senatorskiej 16. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku dnia 21 marca 2017 r.

Raport powinien być czytany wraz ze Sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta z dnia 21 marca 2017 r. dla Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Banku Handlowego w Warszawie S.A. zawierającym opinię bez zastrzeżeń dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego. Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawidłowość sprawozdania finansowego.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 144:

Adam Celiński

Kluczowy Biegły Rewident Numer ewidencyjny 90033

Warszawa, 21 marca 2017 r.

